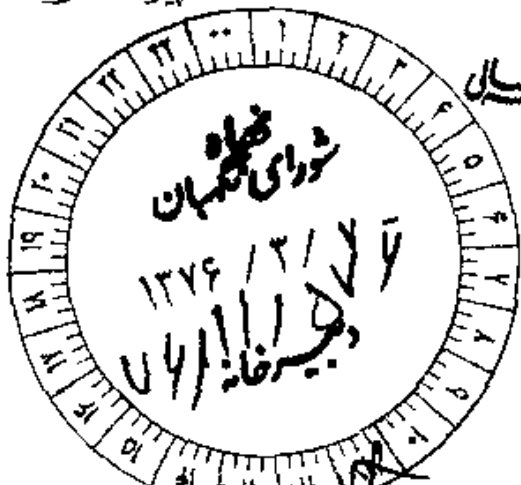

شماره و پیوست

تاریخ ۷/۵/۶۷

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

بجای

شورای محترم نگهبان

بازگشت به نامه شماره ۷۶/۲۱/۱۵۲ مورخ ۱۳۷۶/۱/۱۴ و پیرو نامه شماره ۸۲۱/ق مورخ ۱۳۷۶/۱/۱۸،

لایحه شماره ۱۲۷۹۸/۶۴۷۰۸ مورخ ۱۳۷۵/۸/۱۶ دولت در مورد الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین المللی کالا از طریق جاده و پروتکل اصلاحی آن که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۶/۱/۱۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحی عبارتی در مواد (۳۰) و (۳۷) به تصویب رسیده بود، پس از ایراد آن شورای محترم در جلسه مورخ ۱۳۷۶/۳/۴ مجلس شورای اسلامی مطرح و چون مجلس تامین نظر شورای محترم نگهبان را ضروری ندانست، لذا مصوبه قبلی مجدداً در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد. ع.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

۱۳۷۶/۱/۱۸

شماره ۱۰۰۰۰۰۰۰

تاریخ ۷/۳/۷۹

پیوست ۱

بریتانی

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده و پروتکل اصلاحی آن

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده منعقد شده در ژنو به تاریخ ۱۹۵۶/۵/۱۹ برابر با ۱۳۳۵/۲/۲۹ مشتمل بر یک مقدمه و پنجاه و یک ماده و پروتکل اصلاحی آن منعقد شده به تاریخ ۱۹۸۷/۷/۵ برابر با ۱۳۵۷/۴/۱۳، مشتمل بر یک مقدمه و دوازده ماده ملحق شود و اسناد مربوط را تسلیم نماید.

بسم الله الرحمن الرحيم

کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده

مقدمه - طرفهای متعاقد

باتوجه به تشخیص ضرورت یکنواخت کردن شرایط حاکم بر قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده، بخصوص اسناد مورد استفاده برای حمل بین‌المللی و مسوولیت حمل‌کننده، به شرح زیر موافقت می‌نمایند:

فصل اول - محدوده اجرا

ماده ۱-

۱- این کنوانسیون شامل هر قراردادی که برای حمل کالا از طریق جاده با وسیله نقلیه به منظور کسب اجرت منعقد می‌شود و محل دریافت کالا و تحویل آن در قرارداد در

برقانی

کنوانسیون تعیین نخواهد شد بلکه به گونه‌ای که اگر قرارداد حمل به طور مستقیم بین فرستنده و حمل‌کننده وسیله دیگر برابر شرایطی که قانون برای حمل کالا توسط آن وسیله نقلیه برقرار کرده منعقد می‌شود، حمل‌کننده غیرجاده‌ای مسوول شناخته می‌شود. در هر حال چنانچه شرایط مشروح یادشده وجود نداشته باشد، مسوولیت حمل‌کننده جاده‌ای به وسیله این کنوانسیون تعیین خواهد شد.

۲- در صورتی که حمل‌کننده جاده‌ای و حمل‌کننده با وسیله حمل و نقل دیگر، یکی باشد مسوولیت حمل‌کننده جاده‌ای برابر مقررات بند یک این ماده و با فرض اینکه حمل‌کننده جاده‌ای و حمل‌کننده با وسیله حمل و نقل دیگر دو شخصیت جدا هستند تعیین خواهد شد.

فصل دوم - مسوولیت حمل‌کننده نسبت به اشخاص

ماده ۳- از لحاظ این کنوانسیون حمل‌کننده مسوول فعل یا ترک فعل نمایندگان، کارکنان یا هر شخص دیگری که در جریان حمل از خدمات آنها استفاده می‌کند خواهد بود. افرادی که این نمایندگان، کارکنان یا اشخاص دیگر در چهارچوب وظیفه شغلی خود عمل نموده باشند مثل آن است که فعل یا ترک فعل ناشی از عملکرد خود او باشد.

فصل سوم - انعقاد و اجرای قرارداد حمل

ماده ۴- قرارداد حمل با تنظیم بارنامه جاده‌ای تایید می‌شود. فقدان، دسترسی نداشتن به بارنامه جاده‌ای یا بی‌نظمی در صدور سند یادشده لطمه‌ای به وجود و اعتبار قرارداد حمل نخواهد زد و قرارداد حمل مشمول مقررات این کنوانسیون خواهد بود.

ماده ۵-

۱- بارنامه جاده‌ای حمل در سه نسخه اصلی تنظیم و به امضای فرستنده کالا و حمل‌کننده می‌رسد. این امضاها ممکن است چاپ شده و یا با مهرهای فرستنده و حمل‌کننده

بسته‌تعالی

نمی‌باشد،

- ب - هزینه‌هایی که فرستنده پرداخت آن را تعهد می‌کند،
 - ج - وجوهی که در مقابل تحویل کالا دریافت می‌شود،
 - د - بیان ارزش کالا و مبلغی که بیان‌کننده نفع خاص در تحویل باشد،
 - هـ - دستورهای فرستنده به حمل‌کننده در مورد بیمه کالا،
 - و - محدوده زمانی مورد توافقی که در طی آن حمل کالا باید به انجام برسد،
 - ز - صورتی از اسناد تحویل شده به حمل‌کننده.
- ۳- دوطرف می‌توانند هرگونه مشخصات دیگری را که مفید بدانند در بارنامه جاده‌ای قید کنند.

ماده ۷-

- ۱- فرستنده مسوول جبران تمام هزینه‌ها، خسارات و صدماتی خواهد بود که در نتیجه نادرستی یا کافی نبودن مشخصات در موارد زیر به حمل‌کننده وارد می‌شود.
الف - مشخصات بیان شده در جزوهای (ب)، (د)، (هـ)، (و)، (ز)، (ح) و (ی) بند (۱) ماده (۶).
- ب - مشخصات بیان شده در بند (۲) ماده (۶).
- ج - هرگونه مشخصات یا دستورهای دیگری که توسط فرستنده داده شده‌است تا بتوان اقدام به تنظیم بارنامه جاده‌ای کرد یا آن مشخصات و دستورها را در بارنامه جاده‌ای وارد نمود.
- ۲- در صورتی که بنابه تقاضای فرستنده، حمل‌کننده مشخصات موضوع بند یک این ماده را در بارنامه جاده‌ای وارد نماید انجام این کار از ناحیه فرستنده تلقی خواهد شد، مگر آنکه خلاف آن ثابت شود.
- ۳- در صورتی که بارنامه جاده‌ای عبارت یادشده در جزو (ک) بند (۱) ماده (۶) را نداشته باشد حمل‌کننده جبران تمام هزینه‌ها، صدمات و خساراتی خواهد بود که در نتیجه از قلم‌افتادن عبارت یادشده شخصی که حق در اختیار گرفتن کالا را دارد متحمل شده‌است.

بررتهائی

ماده ۸-

۱- هنگام تحویل گرفتن کالا حمل کننده باید موارد زیر را تطبیق کند:
الف - درستی مندرجات بارنامه جاده‌ای از نظر تعداد بسته‌ها و علایم و شماره‌های

آن، و

ب - وضعیت ظاهری کالا و بسته‌بندی آن.

۲- در مواردی که حمل کننده هیچ نوع ابزار مناسب برای تطبیق درستی مندرجات یادشده در جزو (الف) بند (۱) این ماده را در اختیار ندارد حق شرطهای خود را با مبانی استدلال در بارنامه جاده‌ای قید می‌کند. حمل کننده همچنین عللی را که موجب قید حق شرطهای او در مورد وضع ظاهری کالا و بسته‌بندی‌ها شده‌است مشخص خواهد کرد. حق شرطهای مذکور در بارنامه جاده‌ای هیچگونه الزامی برای فرستنده کالا ایجاد نخواهد کرد مگر اینکه فرستنده با تعهدی که در نتیجه وارد کردن ملاحظات در سند حمل برای او ایجاد می‌شود به صورت صریح موافقت نموده باشد.

۳- فرستنده می‌تواند از حمل کننده بخواهد وزن ناخالص کالا یا مقدار آن را که به ترتیب دیگری بیان شده است رسیدگی و تطبیق نماید. او همچنین می‌تواند درخواست کند که محتویات بسته‌ها بررسی شود. حمل کننده حق دارد هزینه‌های اینگونه رسیدگی‌ها را مطالبه کند. نتیجه بررسی‌ها در بارنامه جاده‌ای درج می‌شود.

ماده ۹-

۱- بارنامه جاده‌ای اماره مفروض بر صحت تنظیم قرارداد حمل، شرایط قرارداد و دریافت کالا از طرف حمل کننده خواهد بود مگر آنکه عکس آن ثابت شود.
۲- در صورتی که بارنامه جاده‌ای فاقد حق شرطهای خاص از طرف حمل کننده باشد، فرض بر این است که کالا و بسته‌بندی‌های آن در موقع تحویل وضع خوبی داشته و تعداد بسته‌بندی‌ها و علایم و شماره‌های روی بسته‌ها با آنچه که در بارنامه جاده‌ای قید شده مطابقت دارد، مگر آنکه خلاف آن ثابت شود.

بریتقانی

ماده ۱۰-

فرستنده در برابر حمل کننده مسوول خسارتهای وارد شده به اشخاص و تجهیزات و کالاهای دیگر یا هرگونه هزینه ای که در نتیجه نقص بسته بندی کالا ایجاد شود می باشد مگر اینکه نقص بسته بندی در موقع تحویل کالا آشکار یا برای حمل کننده شناخته شده باشد و نامبرده هیچگونه حق شرطی در این مورد در بارنامه جاده ای وارد نکرده باشد.

ماده ۱۱-

۱- از لحاظ تشریفات گمرکی و سایر تشریفات که باید پیش از تحویل کالا انجام شود فرستنده باید اسناد لازم را پیوست بارنامه جاده ای کرده یا آنها را همراه با تمام اطلاعات مورد نیاز در اختیار حمل کننده بگذارد.

۲- حمل کننده وظیفه ندارد درستی یا کافی بودن اسناد و اطلاعات داده شده را از فرستنده کالا جو یا شود. فرستنده در برابر حمل کننده مسوول جبران هرگونه خسارت ناشی از فقدان، کاستی یا بی ترتیبی اسناد و اطلاعات ارایه شده خواهد بود مگر در مواردی که خسارت ناشی از اشتباه و غفلت حمل کننده بوده باشد.

۳- مسوولیت حمل کننده در برابر پی آمدهای فقدان یا استفاده نادرست از اسناد مذکور در بارنامه جاده ای و اسنادی که به پیوست سند یاد شده می آید و یا در اختیار حمل کننده گذاشته می شود در حدود مسوولیت حق العملکار می باشد مشروط بر اینکه میزان غرامت قابل پرداخت به وسیله حمل کننده از میزان غرامتی که در نتیجه از دست دادن کالا پرداخت می شود تجاوز ننماید.

ماده ۱۲-

۱- فرستنده حق در اختیار گرفتن کالا را به خصوص به وسیله درخواست از حمل کننده مبنی بر توقف کالای در حال حمل، تغییر محلی که کالا باید تحویل شود و یا تحویل کالا به گیرنده ای غیر از گیرنده یاد شده در بارنامه جاده ای را دارد.

۲- این حق با انتقال نسخه دوم بارنامه جاده ای به گیرنده یا اعمال حقی که برابر بند (۱) ماده (۱۳) به وی تعلق می گیرد، از فرستنده سلب می شود و از آن تاریخ به بعد حمل کننده از دستورهای گیرنده پیروی می کند.

برسختانی

- ۳- در صورتی که فرستنده در بارنامه جاده‌ای حق در اختیار گرفتن کالا را به گیرنده واگذار نموده باشد، از تاریخ تنظیم بارنامه جاده‌ای گیرنده می‌تواند این حق خود را اعمال نماید.
- ۴- چنانچه گیرنده با اعمال حق خود مبنی بر در اختیار گرفتن کالا دستور تحویل کالا را به دیگری بدهد، شخص اخیر حق معرفی دیگری را به عنوان گیرنده نخواهد داشت.
- ۵- اعمال حق در اختیار گرفتن منوط به فراهم شدن شرایط زیر است:
- الف- فرستنده، یا در مورد بند (۳) این ماده تحویل گیرنده، که خواهان اعمال حق می‌باشد نسخه اول بارنامه جاده‌ای را که در آن دستورهای جدید به حمل‌کننده داده شده است ارایه نموده و جبران تمام هزینه‌ها، فقدان و خساراتی را که در نتیجه اجرای چنین دستورهایی به حمل‌کننده وارد می‌شود تضمین کند.
- ب- امکان اجرای چنین دستورهایی در زمان رسیدن دستورها به اجراکننده آن وجود داشته و در ضمن با جریان عادی تعهد حمل‌کننده تعارضی نداشته و لطمه‌ای به حقوق فرستندگان و گیرندگان سایر کالاها نزنند.
- ج- دستورها موجب تقسیم کالا نشود.
- ۶- در صورتی که به دلایل گفته شده در جزو (ب) بند (۵) این ماده حمل‌کننده توان انجام دستور دریافتی را نداشته باشد موضوع را فوری به صادرکننده دستور اطلاع خواهد داد.
- ۷- حمل‌کننده‌ای که دستور صادر شده در شرایط پیش‌بینی شده در این ماده را انجام نداده یا اینکه دستور صادر شده را بدون درخواست دریافت نسخه اول بارنامه جاده‌ای انجام دهد، در برابر شخصی که حق هرگونه ادعای فقدان یا خسارت ناشی از این عمل را دارد، مسوول خواهد بود.

ماده ۱۳-

- ۱- پس از ورود کالا به مقصد، گیرنده می‌تواند از حمل‌کننده بخواهد که کالا و نسخه دوم بارنامه جاده‌ای را در برابر گرفتن رسید تحویل نماید. در صورتی که فقدان کالا ثابت شود یا با پایان مدت پیش‌بینی شده در ماده (۱۹) به مقصد نرسد تحویل گیرنده می‌تواند به نام

بررتقانی

خود حقوقی را که در قرارداد حمل برای او پیش بینی شده علیه حمل کننده اعمال کند.
۲- تحویل گیرنده ای که از حقوق پیش بینی شده در بند (۱) این ماده استفاده می کند باید هزینه های مستقیم یاد شده در بارنامه جاده ای را پرداخت نماید و در صورتی که اختلافی در این مورد پیش آید حمل کننده مجبور نیست کالا را تحویل دهد مگر اینکه تضمینی کافی از تحویل گیرنده بگیرد.

ماده ۱۴-

۱- در صورتی که پیش از ورود کالا به مقصد به هر علتی امکان اجرای قرارداد بر اساس شرایط پیش بینی شده در بارنامه جاده ای ممکن نباشد یا نشود حمل کننده از شخصی که برابر مقررات ماده (۱۲) حق در اختیار گرفتن کالا را دارد درخواست صدور دستور مقتضی خواهد نمود.

۲- با وجود این، چنانچه اوضاع و احوال ایجاب نماید که حمل کالا تحت شرایطی غیر از آنچه که در بارنامه جاده ای قید شده انجام شود و حمل کننده نتواند در فرصت معقول از شخصی که برابر مقررات ماده (۱۲) حق در اختیار گرفتن کالا را دارد دستور مقتضی دریافت کند اقدامی را که به نظر وی منافع شخص یاد شده را به بهترین وجه تامین نماید، انجام خواهد داد.

ماده ۱۵-

۱- در صورتی که پس از ورود کالا به مقصد تعیین شده اوضاع و احوال مانع از تحویل کالا شود، حمل کننده از فرستنده، درخواست صدور دستورها را خواهد نمود. در صورتی که گیرنده از گرفتن کالا امتناع ورزد، فرستنده بدون اینکه مجبور به ارایه نسخه اول بارنامه جاده ای باشد، حق در اختیار گرفتن کالا را خواهد داشت.

۲- حتی اگر گیرنده از پذیرفتن کالا امتناع کرده باشد می تواند درخواست تحویل کالا را تا زمانی که حمل کننده دستورهای مغایری از فرستنده دریافت نکرده است بنماید.

۳- در صورتی که اوضاع و احوال مانع از تحویل کالا شده بعد از صدور دستور از طرف گیرنده در اعمال حقوق پیش بینی شده برای او در بند (۳) ماده (۱۲) مبنی بر تحویل کالا

بزرگانی

به شخص دیگر رخ دهد، بندهای (۱) و (۲) این ماده با فرض اینکه گیرنده، فرستنده است و شخص دیگر، گیرنده نافذ خواهد بود.

ماده ۱۶-

۱- حمل کننده حق دریافت هزینه هایی که برای گرفتن دستورها و همچنین هزینه هایی که برای اجرای چنین دستورهایی متحمل شده را خواهد داشت مگر اینکه این هزینه ها در نتیجه عمل اشتباه یا غفلت حمل کننده بوجود آمده باشد.

۲- در موارد گفته شده در بند (۱) ماده (۱۴) و ماده (۱۵) حمل کننده می تواند فوری کالا را به حساب شخصی که حق در اختیار گرفتن آن را دارد تخلیه نموده و با این کار حمل پایان یافته تلقی خواهد شد. پس از آن حمل کننده کالا را از طرف شخصی که صاحب آن شناخته می شود نگاهداری خواهد کرد. در هر حال حمل کننده می تواند نگاهداری کالا را به شخص ثالثی واگذار نماید. در این صورت هیچگونه مسوولیتی متوجه حمل کننده نخواهد بود جز اینکه باید در انتخاب شخص ثالث دقت معقول به عمل آورد. هزینه های تعلق گرفته به موجب بارنامه جاده ای و سایر هزینه ها در برابر تحویل کالا قابل دریافت خواهد بود.

۳- در صورتی که کالا فاسدشدنی باشد حمل کننده می تواند بدون اینکه منتظر وصول دستور شخصی که حق در اختیار گرفتن کالا را دارد بشود، آن را به فروش رساند، همچنین در صورتی که وضع کالا چنین اقدامی را ایجاب نماید یا هزینه های انبارداری کالا در مقایسه با قیمت آن نامتناسب باشد حمل کننده می تواند دست به چنین کاری بزند. علاوه بر موارد یادشده در صورتی که حمل کننده پس از پایان مدتی معقول دستوری مخالف با آنچه که به طور منطقی باید صادر کند از طرف شخصی که حق در اختیار گرفتن کالا را دارد دریافت ندارد اقدام به فروش کالا خواهد نمود.

۴- چنانچه کالا به استناد این ماده فروخته شود، حاصل فروش پس از کسر هزینه های متعلقه در اختیار شخصی که حق در اختیار گرفتن کالا را دارد گذاشته خواهد شد. در صورتی که این هزینه ها مازاد بر حاصل فروش کالا باشد حمل کننده مستحق دریافت مابه التفاوت خواهد بود.

۵- ترتیب فروش کالا در چنین مواردی به وسیله قانون یا عرف محلی که کالا در آن

بهرتقانی

شماره

تاریخ

پیوست

قراردارد، تعیین خواهد شد.

فصل چهارم - مسولیت حمل کننده

ماده ۱۷-

۱- حمل کننده مسوول فقدان تمام یا قسمتی از کالا و خسارت وارد شده به آن از تاریخ تحویل گرفتن کالا تا زمان تحویل دادن آن و همچنین مسوول هرگونه تاخیر در تحویل کالا خواهد بود.

۲- در صورتی که فقدان یا خسارت یا تاخیر به سبب عمل خلاف یا غفلت مدعی یا به موجب دستورهای داده شده توسط وی، غیر از دستورهایی که حمل کننده در انجام آن دچار اشتباه یا غفلت شده باشد یا به علت عیب ذاتی کالا و یا اوضاع و احوالی اجتناب ناپذیر که حمل کننده قادر به جلوگیری از آن نبوده حادث شود، حمل کننده از مسولیت مبرا خواهد بود.

۳- حمل کننده به دلیل وضعیت معیوب وسیله نقلیه ای که از آن برای کار حمل استفاده می کند یا به علت اشتباه یا غفلت شخصی که وسیله نقلیه را از او کرایه کرده و یا اشتباه یا غفلت نمایندگان و کارکنان شخص یاد شده از مسولیت مبرا نخواهد بود.

۴- در صورتی که فقدان و خسارت از مخاطرات ذاتی خاص در یک یا چند مورد از موارد زیر حادث شود حمل کننده با رعایت بندهای (۲) الی (۵) ماده (۱۸) از مسولیت مبرا خواهد بود:

الف - استفاده از وسایل نقلیه روباز بدون پوشش در صورتی که با استفاده از چنین وسایلی به صراحت توافق شده و در بارنامه قید شده باشد،

ب - بسته بندی نبودن یا وجود بسته بندی ناقص در مورد کالاهایی که در صورت نداشتن بسته بندی یا داشتن بسته بندی ناقص به دلیل طبیعی که دارند متحمل ضایعات یا خسارات می شوند،

ج - کار تحویل و تحویل، بارگیری، بارچینی یا تخلیه کالا به وسیله فرستنده یا گیرنده و یا شخصی که از طرف آنان به این کار گمارده شده، انجام شود.

بررتانی

د - طبیعت بعضی از کالاها که به ویژه تمام یا قسمتی از آنها را در معرض فقدان یا خسارت به خصوص به واسطه شکستگی، زنگ زدگی، پوسیدگی، خشکی، نشتی، نقصان معمولی، آفت یا بیدزدگی قرار می دهد،
ه- کافی یا کامل نبودن علایم و شماره های روی بسته ها؛
و - حمل حیوانات زنده.

۵- برابر مقررات این ماده، در مواردی که حمل کننده نسبت به بعضی از عوامل موجب فقدان، خسارت، یا تاخیر مسوول نبوده باشد نسبت به عوامل دیگر فقط تا حدی مسوول است که عوامل یادشده در فقدان، خسارت یا تاخیر کالا سهیم بوده اند.

ماده ۱۸-

- ۱- مسوولیت اثبات اینکه فقدان، خسارت یا تاخیر در نتیجه یکی از عوامل مندرج در بند (۲) ماده (۱۷) حادث شده با حمل کننده خواهد بود.
- ۲- وقتی حمل کننده اثبات کند که تحت اوضاع و احوال مربوط، فقدان یا خسارت می توانسته به یک یا چند مورد از مخاطرات خاص موضوع بند (۴) ماده (۱۷) نسبت داده شود فرض بر صحت ادعای مدعی می شود. در این صورت خواهان حق خواهد داشت ثابت کند که فقدان یا خسارت در حقیقت به طور کلی یا به طور جزئی منتسب به یکی از این مخاطرات نبوده است.
- ۳- این فرضیه در صورت کسری غیر عادی یا فقدان هر بسته برابر شرایط بیان شده در جزو (الف) بند (۴) ماده (۱۷) اعمال نخواهد شد.
- ۴- در صورتی که حمل کالا در وسیله نقلیه مخصوصی که برای حفاظت کالا از اثرات گرما، سرما، تغییرات حرارت یا رطوبت هوا مجهز شده انجام گیرد حمل کننده نمی تواند از مزایای پیش بینی شده در جزو (د) بند (۴) ماده (۱۷) استفاده نماید مگر اینکه ثابت کند که تحت شرایط موجود تمام اقدامات لازم در مورد انتخاب، نگاهداری و استفاده از چنین تجهیزاتی از طرف او رعایت شده و هر دستور خاص صادر شده به او انجام شده است.
- ۵- حمل کننده نمی تواند از مزایای پیش بینی شده در جزو (و) بند (۴) ماده (۱۷) استفاده نماید مگر اینکه ثابت کند که تحت شرایط موجود تمام اقداماتی که به طور عادی

بریتقانی

برعهده او بوده انجام شده و هر دستور خاص صادر شده به او رعایت شده است.

ماده ۱۹- تاخیر در تحویل وقتی مصداق پیدا می کند که کالا در مهلت توافق شده و یاد صورتی که مهلتی توافق نشده باشد در مدتی که به طور معمول با در نظر گرفتن شرایط موجود، تحویل نشود و بخصوص در مورد خرده بار، زمان مورد نیاز برای تکمیل ظرفیت در شرایط عادی از مدت معقولی که برای حمل کننده ساعتی در نظر گرفته می شود تجاوز نماید.

ماده ۲۰-

۱- عدم تحویل کالا ظرف (۳۰) روز پس از پایان مدت توافق شده یا در صورتی که چنین مهلتی توافق نشده باشد (۶۰) روز پس از تحویل کالا به حمل کننده دلیل قطعی بر مفقود شدن کالا است و شخصی که حق اقامه دعوا دارد می تواند پس از گذشت مهلت یاد شده چنین کالایی را مفقود شده تلقی نماید.

۲- شخصی که حق اقامه دعوا دارد با دریافت غرامت کالای مفقود شده می تواند به صورت کتبی تقاضا نماید که چنانچه ظرف یک سال از تاریخ دریافت غرامت کالا پیدا شود، موضوع را فوری به او اطلاع دهند. تایید و رسیدن چنین تقاضایی باید به طور کتبی به او اعلام شود.

۳- شخصی که حق اقامه دعوا دارد ظرف (۳۰) روز پس از دریافت چنین اطلاعیه ای می تواند بخواهد که کالا در برابر پرداخت هزینه های مقرر که در بارنامه جاده ای منعکس می باشد و استرداد غرامت دریافت شده منهای هزینه های دربر گرفته شده به او تحویل داده شود. این عمل لطمه ای به حقوق شخص یاد شده، برای مطالبه خسارت تاخیر در تحویل موضوع ماده (۲۳) و موارد مشمول ماده (۲۶) وارد نخواهد کرد.

۴- در صورتی که تقاضای موضوع بند (۲) به عمل نیاید یا ظرف (۳۰) روز یاد شده در بند (۳) هیچ دستوری داده نشود و یا اینکه کالا در مدتی بیش از یک سال از تاریخ پرداخت غرامت پیدا نشود حمل کننده حق خواهد داشت برابر قوانین محلی که کالا در آن قرار دارد عمل نماید.

برستیانی

ماده ۲۱- چنانچه کالا بدون وصول و جوهی که می‌بایست برابر شرایط قرارداد حمل توسط حمل‌کننده دریافت می‌شد، به تحویل گیرنده داده شود، حمل‌کننده خسارت فرستنده را به میزانی که مازاد بر وجه یادشده نباشد خواهد پرداخت بدون اینکه این پرداخت لطمه‌ای به حق حمل‌کننده مبنی بر اقامه دعوا علیه گیرنده وارد نماید.

ماده ۲۲-

۱- وقتی فرستنده کالایی را با ماهیت خطرناک به حمل‌کننده تحویل می‌دهد باید حمل‌کننده را از نوع دقیق خطر و در صورت لزوم از اقدامات احتیاطی که باید به عمل آید مطلع سازد. در صورتی که این اطلاعات در بارنامه جاده‌ای ذکر نشده باشد مسوولیت اثبات اینکه حمل‌کننده از نوع خطری که در حمل کالای مورد بحث وجود داشته آگاه بوده است با ارایه دلایل دیگر به عهده فرستنده یا گیرنده خواهد بود.

۲- چنانچه حمل‌کننده از وجود کالای با ماهیت خطرناک موضوع بند (۱) این ماده آگاه نشده باشد می‌تواند در هر زمان و در هر مکانی کالا را تخلیه کرده یا آن را از بین برده و یا خنثی نماید بدون اینکه غرامتی از این بابت بردارد. علاوه براین فرستنده کالا مسوول جبران تمام هزینه‌ها، فقدان یا خسارت‌هایی است که از تحویل چنین کالایی به منظور حمل یا از حمل آن حادث شود.

ماده ۲۳-

۱- وقتی برابر مقررات این کنوانسیون حمل‌کننده‌ای مسوول پرداخت غرامتی نسبت به خسارت تمام یا قسمتی از کالا شود این غرامت براساس ارزش کالا در مکان و زمان قبول آن برای حمل محاسبه خواهد شد.

۲- ارزش کالا براساس قیمت بورس یا اگر چنین قیمتی وجود نداشته باشد براساس قیمت روز بازار و در صورتی که قیمت بورس و قیمت روز بازار معلوم نباشد با در نظر گرفتن ارزش معمول کالایی از همان نوع و کیفیت تعیین خواهد شد.

۳- در هر صورت غرامت نباید از (۲۵) فرانک برای هر کیلوگرم کسری از وزن ناخالص کالا تجاوز نماید. منظور از "فرانک" فرانک طلا به وزن (۱۰/۳۱) گرم با درجه

بررسی

شماره

تاریخ

پیوست

خلوص (۹۰۰) در هزار می باشد.

۴- علاوه بر این، هزینه حمل، حقوق گمرکی، سود بازرگانی و سایر هزینه‌هایی که در ارتباط با حمل کالا بوجود آمده در صورتی که خسارت مربوط به کل کالا باشد به صورت تمام و چنانچه مربوط به قسمتی از کالا باشد باید نسبت به همان قسمت بازگردانده شود ولی خسارت دیگری قابل پرداخت نخواهد بود.

۵- در موارد دیرکرد در صورتی که خواهان ثابت نماید که خسارت‌هایی از این بابت به او وارد شده است حمل‌کننده خساراتی را که بیش از کرایه حمل نباشد جبران خواهد نمود.

۶- فقط در مواردی که ارزش کالا یا سود خاص در تحویل براساس مواد (۲۴) و (۲۶) اظهار شده باشد ممکن است خسارت بیشتری مطالبه شود.

ماده ۲۴- فرستنده می‌تواند در برابر پرداخت هزینه‌های اضافی که میزان آن با تراضی با حمل‌کننده تعیین خواهد شد در برنامه جاده‌ای ارزشی بیش از میزان مقرر در بند (۳) ماده (۲۳) برای کالا بیان نماید. در چنین صورتی مبلغ بیان شده جانشین میزان مقرر خواهد بود.

ماده ۲۵-

۱- در صورت ورود خسارت به کالا حمل‌کننده مسوول جبران مبلغ کاهشی است که در ارزش کالا به وجود می‌آید. این کاهش براساس ارزش کالا که برابر بندهای (۱)، (۲) و (۴) ماده (۲۳) تعیین می‌شود محاسبه خواهد شد.

۲- در هر صورت غرامتی که از این بابت پرداخت می‌شود نباید از میزان‌های زیر تجاوز نماید:

الف- در صورتی که تمام کالا خسارت دیده باشد، از مبلغی که در مورد فقدان کل کالا قابل پرداخت است.

ب- چنانچه قسمتی از کالا خسارت دیده باشد، از مبلغی که در مورد فقدان قسمتی از کالا قابل پرداخت است.

بریتانی

ماده ۲۶-

۱- فرستنده می تواند در مقابل پرداخت هزینه های اضافی مورد توافق با حمل کننده مبلغ نفع ویژه در تحویل را در برابر فقدان یا خسارت یا تجاوز از مهلت توافق شده با درج این مبلغ در بارنامه جاده ای تعیین نماید.

۲- صرف نظر از غرامت پیش بینی شده در مواد (۲۳)، (۲۴) و (۲۵) در صورتی که نفع ویژه در تحویل بیان شده باشد، در برابر فقدان یا خسارت اضافی تحقق یافته، ممکن است غرامتی تا میزان سود بیان شده مطالبه شود.

ماده ۲۷-

۱- مدعی حق مطالبه بهره بر غرامت قابل پرداخت را خواهد داشت. چنین بهره ای به میزان سالیانه (۵) درصد از تاریخ ارسال ادعای کتبی به حمل کننده یا در صورتی که چنین ادعایی صورت نگرفته باشد از تاریخی که اقدامات قانونی انجام شده تعلق خواهد گرفت.

۲- وقتی مبالغی که مبنای محاسبه غرامت قرار می گیرد به پول رایج کشوری که در آن ادعای غرامت می شود اظهار نشده باشد تبدیل براساس نرخ روز ارز در محل پرداخت غرامت به عمل خواهد آمد.

ماده ۲۸-

۱- در مواردی که برابر قانون حاکم، فقدان، خسارت یا تاخیر ناشی از حمل برابر مقررات این کنوانسیون موجب ادعایی اضافه بر قرارداد شود حمل کننده می تواند از مقررات این کنوانسیون که رافع مسوولیت او بوده یا میزان غرامت تعلق یافته را تعیین یا محدود می کند استفاده نماید.

۲- در مواردی که ادعایی اضافه بر قرارداد در برابر فقدان، خسارت یا تاخیر متوجه یکی از اشخاصی که براساس شرایط ماده (۳) با مسوولیت حمل کننده کار می کنند شود، چنین شخصی نیز می تواند از مقررات این کنوانسیون که رافع مسوولیت حمل کننده بوده یا میزان غرامت تعلق گرفته را تعیین یا محدود می کند استفاده نماید.

بررسی

ماده ۲۹-

۱- چنانچه خسارت وارد شده به کالا در نتیجه قصور یا خلاف عمدی از ناحیه حمل کننده بوده باشد و برابر قانون محل دادگاه یا دیوانی که به موضوع رسیدگی می کند در حکم خطای عمدی تلقی شده باشد در چنین صورتی حمل کننده حق استفاده از مقررات این فصل را که مسوولیت او را رفع یا محدود می کند یا بار اثبات را از گردن او ساقط می کند نخواهد داشت.

۲- مقررات بند بالا در صورتی که قصور یا خلاف عمدی از طرف نمایندگان و کارکنان و سایر اشخاصی که حمل کننده از خدمت آنها در کار حمل استفاده می کند رخ داده باشد، مادامی که نمایندگان، کارکنان یا اشخاص یاد شده در حدود وظیفه شغلی خود عمل نموده باشند نیز جاری خواهد بود. علاوه بر این در چنین موردی نمایندگان، کارکنان یا اشخاص مورد بحث حق ندارند نسبت به مسوولیت شخصی خود از مقررات فصل یاد شده در بند (۱) استفاده کنند.

فصل پنجم - دعاوی و اقدامات قانونی

ماده ۳۰-

۱- در صورتی که گیرنده، کالا را بدون بررسی کافی وضعیت کالا با حضور حمل کننده یا بدون ارسال حق شرطهایی که حاوی اشاره کلی به فقدان یا خسارت کالا باشد تحویل گیرد، چنین تحویلی اماره مفروض صحت دریافت کالا با وضعیتیتی که در بارنامه جاده ای مشروح است خواهد بود. مهلت ارسال اخطار یاد شده در مورد فقدان یا خسارت آشکار همزمان با تحویل کالا و در مورد فقدان یا خسارت پنهان حداکثر ظرف (۷) روز پس از تحویل به استثنای یک روز تعطیلی پایان هفته و تعطیلات رسمی خواهد بود. در مورد فقدان یا خسارت پنهان حق شرط باید کتبی باشد.

۲- چنانچه وضعیت کالا توسط گیرنده و حمل کننده به قدر کافی بررسی شده باشد مدرک مخالف با نتیجه چنین بررسی فقط وقتی پذیرفته می شود که فقدان یا خسارت پنهان بوده و گیرنده به موقع حق شرطها را چنانکه باید، ظرف (۷) روز پس از تاریخ بررسی به

بروتالی

شماره

تاریخ

پیوست

استثنای یک روز تعطیلی پایان هفته و تعطیلات رسمی به عنوان حمل کننده ارسال نموده باشد.

۳- هیچگونه غرامتی بابت دیرکرد تحویل پرداخت نخواهد شد، مگر اینکه حق شرط کتبی به حمل کننده ظرف (۲۱) روز پس از تاریخی که کالا در اختیار گیرنده قرار می گیرد. ارسال شده باشد.

۴- در احتساب مهلت های پیش بینی شده در این ماده روز تحویل یا روز بررسی و یا روزی که کالا در اختیار گیرنده قرار می گیرد حسب به مورد در محاسبه منظور نخواهد شد.

۵- حمل کننده و گیرنده، کلیه تسهیلات معقول را برای بازرسی و بررسی های لازم در اختیار یکدیگر قرار خواهند داد.

ماده ۳۱-

۱- در دعوی ناشی از حمل کالا برابر مقررات این کنوانسیون خواهان می تواند در هر دادگاه یا دیوان یکی از کشورهای طرف این کنوانسیون که با توافق دو طرف تعیین شده باشد اقدام به دادخواهی کند علاوه بر آن می تواند به دادگاه های کشوری مراجعه نماید که:

الف - محل اقامت رسمی یا مرکز کار خواننده یا شعبه یا نمایندگی خواننده که قرارداد حمل را امضا کرده است در آن کشور قرار گرفته باشد، یا

ب - محلی که حمل کننده، کالا را تحویل گرفته و یا محلی که برای تحویل کالا تعیین شده در آن کشور قرار گرفته باشد.

غیر از کشورهای مورد اشاره، خواهان در هیچ دادگاه یا دیوان دیگری نمی تواند اقامه دعوا نماید.

۲- در مواردی که نسبت به ادعایی که در بند (۱) این ماده به آن اشاره شد دعوی در دادگاه یا دیوان صلاحیت دار برابر مقررات بند یاد شده مطرح یا در مواردی که نسبت به چنین ادعایی حکمی از طرف دادگاه یا دیوان صالحی صادر شده باشد دو طرف دعوا نمی توانند نسبت به همان ادعا در کشور دیگری دعوی تازه ای مطرح کنند، مگر اینکه حکم دادگاه یا دیوانی که دعوی اولیه نزد آن مطرح شده در کشوری که دعوی تازه در آن اقامه می شود، قابل اجرا نباشد.

بررسی

۳- وقتی نسبت به دعوایی که در بند (۱) این ماده به آن اشاره شد حکمی از یکی از دادگاهها یا دیوان کشورهای طرف این کنوانسیون صادر و در آن کشور قابل اجرا شود، این حکم در هر کشور دیگر طرف کنوانسیون نیز بلافاصله پس از انجام تشریفات مقرر کشور پیش گفته لازم الاجرا خواهد بود. این تشریفات نباید رسیدگی مجدد نسبت به ماهیت موضوع را مجاز کند.

۴- مقررات بند (۳) این ماده شامل احکام پس از محاکمه، احکام غیابی و احکام دادگاه مبنی بر تایید سازش دو طرف بوده ولی شامل احکام موقت و آرای خسارت علاوه بر هزینه‌هایی که خواهان در صورت رد تمام یا قسمتی از ادعایش ملزم به پرداخت آن است نمی‌شود.

۵- تضمین برای هزینه دادرسی در مورد اقدامات قانونی ناشی از حمل کالا تحت مقررات این کنوانسیون از اتباع کشورهای طرف کنوانسیون که محل اقامت یا مرکز کار آنها در یکی از کشورها باشد مطالبه نخواهد شد.

ماده ۳۲-

۱- مهلت اقامه دعاوی ناشی از حمل کالا برابر مقررات این کنوانسیون یک سال است. با وجود این در مورد خلاف عمدی یا ناشی از قصور که طبق قانون محل دادگاه یا دیوانی که دعوا در آن مطرح است معادل خلاف عمدی تلقی شده، مهلت آن سه سال خواهد بود.

مهلت یادشده از تاریخ‌های زیر آغاز می‌شود:

الف - در مورد فقدان قسمتی از کالا، خسارت یا دیرکرد تحویل، از تاریخ تحویل کالا،
ب - در مورد فقدان تمام کالا از سی‌امین روز بعد از مهلت توافق شده و در صورتی که مهلتی توافق نشده باشد از شصتیمین روز تاریخ تحویل کالا به حمل‌کننده،
ج - در تمام موارد دیگر سه ماه پس از تاریخ عقد قرارداد حمل.
روزی که مهلت از آن شروع به احتساب می‌شود جزو مهلت نخواهد بود.

۲- ادعای کتبی موجب خواهد شد که این مهلت تا تاریخ رد کتبی ادعا از طرف حمل‌کننده و اعاده اسناد مربوط به حال تعلیق درآید. چنانچه قسمتی از ادعا پذیرفته شود

بروتالی

شماره

تاریخ

پیوست

مهلت ادعا فقط نسبت به آن قسمت از ادعا که هنوز مورد اختلاف است دوباره آغاز خواهد شد. مسوولیت اثبات وصول ادعا یا پاسخ به آن و یا اعاده اسناد، به عهده طرفی خواهد بود که به مراتب یاد شده استناد می کند. جریان مهلت با ادعاهای دیگری با همان محتوا تعلیق نخواهد شد.

۳- تمدید مهلت، برابر مقررات قانون محل دادگاه یا دیوانی که دعوا در آن جریان دارد با رعایت مقررات بند (۲) بالا اعمال خواهد شد. قانون یاد شده همچنین بر موارد حق اقامه دعوی جدیدی که ایجاد می شود حاکم خواهد بود.

۴- حق اقامه دعوی را که مشمول مرور زمان شده است نمی توان از طریق ادعای متقابل یا تهاتر اعمال نمود.

ماده ۳۳- قرارداد حمل ممکن است دارای شرطی باشد که رسیدگی به اختلافات ناشی از قرارداد را در صلاحیت دیوان دآوری قرار دهد مشروط بر اینکه اعمال مقررات این کنوانسیون از طرف دیوان دآوری در شرط یاد شده پیش بینی شده باشد.

فصل ششم - مقررات مربوط به حمل کالا به وسیله چند حمل کننده متوالی

ماده ۳۴- در صورتی که حمل کالایی که برابر قرارداد واحدی پذیرفته شده به وسیله چند حمل کننده جاده ای متوالی انجام شود هر یک از حمل کنندگان مسوول انجام کل عملیات حمل خواهد بود. زیرا با پذیرش بارنامه جاده ای و کالا، حمل کننده دومی و هر یک از حمل کنندگان بعدی برابر شرایط بارنامه جاده ای یاد شده طرف قرارداد محسوب می شوند.

ماده ۳۵-

۱- حمل کننده ای که کالا را از حمل کننده پیشین می پذیرد رسیدگی امضا شده و تاریخ دار به حمل کننده پیشین می دهد. او باید نام و نشانی خود را در نسخه دوم بارنامه جاده ای درج کند. در موارد قابل اجرا، حمل کننده ثانوی در نسخه دوم بارنامه جاده ای و

برسئالتی

شماره

تاریخ

پیوست

رسید یادشده حق شرطهایی را که در بند (۲) ماده (۸) مقرر است ثبت خواهد کرد.
۲- مقررات ماده (۹) شامل روابط بین حامل کنندگان متوالی خواهد بود.

ماده ۳۶- بجز در مورد دعوی متقابل یا تهاوتر که در دعوی براساس همان قرارداد حمل اقامه می شود دعوا در مورد مسوولیت نسبت به فقدان، خسارت یا تاخیر، تنها علیه حامل کننده اولی یا حامل کننده نهایی و یا حامل کننده ای که حادثه موجب فقدان، خسارت یا تاخیر در جریان انجام کار حمل توسط وی رخ داده می تواند انجام شود. همچنین می توان همزمان علیه چند حامل کننده اقامه دعوا کرد.

ماده ۳۷- حامل کننده ای که براساس مقررات این کنوانسیون غرامتی پرداخت نموده است می تواند چنین غرامتی و جریمه دیرکرد آن و تمام هزینه های ناشی از دعوا را از حامل کنندگان دیگر که سهمی در کار حمل داشته اند با رعایت مقررات زیر دریافت کند:
الف - حامل کننده مسوول فقدان یا خسارت، به تنهایی عهده دار پرداخت غرامت خواهد بود اعم از اینکه غرامت توسط او یا حامل کننده دیگری پرداخت شده باشد.
ب - وقتی فقدان یا خسارت در نتیجه عمل دو حامل کننده یا بیشتر حادث شده باشد هر یک از حامل کنندگان غرامتی به نسبت سهمی که در مسوولیت داشته اند خواهند پرداخت. در صورتی که تقسیم مسوولیت ممکن نباشد هر حامل کننده به نسبت سهمی که از هزینه حمل برده است در پرداخت غرامت سهم خواهد بود.
ج - چنانچه تعیین حامل کننده مسوول فقدان یا خسارت میسر نباشد مبلغ غرامت بین تمام حامل کنندگان به قراری که در بند (ب) فوق مقرر است تقسیم خواهد شد.

ماده ۳۸- در صورتی که یکی از حامل کنندگان قادر به پرداخت نباشد غرامت پرداخت نشده سهم او بین حامل کنندگان دیگر به نسبت به سهمی که از کرایه حمل می برند تقسیم خواهد شد.

بریتقائی

ماده ۳۹-

۱- هیچ حمل‌کننده‌ای که برابر مواد (۳۷) و (۳۸) دعوایی علیه او اقامه می‌شود حق ندارد منکر اعتبار پرداختی توسط حمل‌کننده‌ای که اقامه دعوی کرده است شود، مشروط بر اینکه غرامت توسط مقام قضایی پس از دادن اخطار لازم به حمل‌کننده اولیه درباره جریان دعوا و فراهم نمودن امکان ورود وی به دعوا گرفته تعیین شده باشد.

۲- حمل‌کننده‌ای که به منظور گرفتن حق خود اقدام به اقامه دعوا می‌کند می‌تواند در دادگاه یا دیوان صلاحیت‌دار کشوری که یکی از حمل‌کنندگان مربوط در آن اقامت رسمی داشته یا مرکز کار و یا نمایندگی یا شعبه‌ای که اقدام به عقد قرارداد حمل کرده است در آن کشور قرار داشته باشد اقامه دعوا نماید. تمام حمل‌کنندگان مربوط ممکن است خواننده همین دعوا قرار گیرند.

۳- مقررات بندهای (۳) و (۴) ماده (۳۱) شامل احکامی خواهد بود که در دعاوی موضوع مواد (۳۷) و (۳۸) صادر شده باشد.

۴- مقررات ماده (۳۲) شامل دعاوی بین حمل‌کنندگان نیز خواهد بود. در هر صورت مهلت مرور زمان یا از تاریخ تصمیم قضایی نهایی که مبلغ غرامت قابل پرداخت را برابر مقررات این کنوانسیون تعیین نموده و یا در صورتی که چنین تصمیم قضایی وجود نداشته باشد از تاریخ واقعی پرداخت غرامت، شروع به احتساب خواهد شد.

ماده ۴۰- حمل‌کنندگان مختار خواهند بود بین خود مقرراتی غیر از آنچه در مواد (۳۷) و (۳۸) پیش‌بینی شده است تعیین نمایند.

فصل هفتم - بطلان شروط مغایر با کنوانسیون

ماده ۴۱-

۱- با رعایت مقررات ماده (۴۰) هر شرطی در قرارداد که بطور مستقیم یا غیرمستقیم موجب عدول از مقررات این کنوانسیون شود باطل است. بطلان چنین شرطی موجب بطلان سایر شروط قرارداد نخواهد بود.

بسم الله

۲- بخصوص شرط نفع بیمه‌ای به سود حمل‌کننده یا هر شرط مشابه دیگر و یا هر شرطی که مسوولیت اثبات را به عهده دیگری منتقل نماید باطل خواهد بود.

فصل هشتم - مقررات نهایی

ماده ۴۲-

- ۱- این کنوانسیون برای امضا یا پیوستن کشورهای عضو کمیسیون اقتصادی اروپا و کشورهایایی که برابر بند (۸) شرح وظایف کمیسیون با سمت مشاور به کمیسیون پذیرفته شده‌اند باز خواهد بود.
- ۲- چنین کشورهایایی که می‌توانند برابر بند (۱۱) شرح وظایف کمیسیون در بعضی از فعالیت‌های کمیسیون اقتصادی اروپا شرکت داشته باشند ممکن است پس از اینکه کنوانسیون اعتبار قانونی پیدا کرد با الحاق به آن، عضو کنوانسیون شوند.
- ۳- این کنوانسیون لغایت (۳۱) آگوست (۱۹۵۶) مطابق با (۱۳۳۵/۶/۹) برای امضا مفتوح بوده و پس از آن جهت الحاق مفتوح خواهد بود.
- ۴- این کنوانسیون باید به تصویب برسد.
- ۵- تصویب یا الحاق با تودیع سندی نزد دبیرکل سازمان ملل متحد انجام خواهد شد.

ماده ۴۳-

- ۱- این کنوانسیون از نودمین روز پس از تودیع سند تصویب یا الحاق توسط پنج کشور موضوع بند (۱) ماده (۴۲) لازم‌الاجرا خواهد بود.
- ۲- پس از تودیع سند تصویب یا الحاق توسط پنج کشور برای هر کشور دیگری که کنوانسیون را تصویب کرده یا به آن ملحق شود این کنوانسیون از نودمین روز پس از تودیع سند تصویب یا الحاق توسط کشور یادشده برای آن کشور لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۴۴-

- ۱- هر کشور طرف کنوانسیون می‌تواند با اطلاعیه‌ای به دبیرکل سازمان ملل متحد از

بسم تعالی

کنوانسیون کناره گیری نماید.
۲- کناره گیری از کنوانسیون (۱۲) ماه پس از دریافت اطلاعیه مربوط توسط دبیرکل سازمان ملل متحد عملی خواهد شد.

ماده ۴۵- پس از اینکه کنوانسیون لازم الاجرا شد در صورتی که در نتیجه کناره گیری از آن تعداد کشورهای طرف کنوانسیون به کمتر از پنج کشور کاهش پیدا کند از تاریخی که آخرین کناره گیری صورت گیرد اعتبار کنوانسیون پایان می یابد.

ماده ۴۶-

۱- ضمن سپردن سند تصویب یا الحاق یا هر زمانی پس از آن، هر کشوری می تواند با ارسال اطلاعیه ای به دبیرکل سازمان ملل متحد اعلام نماید که این کنوانسیون به تمام یا قسمتی از قلمروهای کشور یادشده که مسوولیت روابط بین المللی آن را عهده دار است گسترش داده خواهد شد. این کنوانسیون در قلمرو یا قلمروهای مورد بحث از نودمین روز پس از دریافت اطلاعیه توسط دبیرکل قابل اجرا خواهد بود. یاد صورتی که در روز یادشده، کنوانسیون هنوز لازم الاجرا نشده باشد، از روزی که کنوانسیون لازم الاجرا شود قابل اجرا خواهد بود.

۲- هر کشوری که برابر مقررات بند قبل، خواهان اجرای کنوانسیون در یکی از قلمروهای کشور خود که مسوول روابط بین المللی قلمرو یادشده است شود می تواند با رعایت مقررات ماده (۴۴) قلمرو پیش گفته را بطور جداگانه از شمول کنوانسیون خارج سازد.

ماده ۴۷- هر اختلافی که بین دو یا چند عضو کنوانسیون راجع به تفسیر یا اجرای این کنوانسیون بروز نماید و طرفهای مربوط نتوانند آن را از راه گفتگو یا راه دیگری حل نمایند ممکن است با تقاضای هریک از اعضای متعاقد مربوط برای حل اختلاف به دیوان دادگستری بین المللی ارجاع شود.

بسمه تعالی

ماده ۴۸-

۱- هر عضو کنوانسیون می تواند در موقع امضا، تصویب یا الحاق به این کنوانسیون اعلام نماید که خود را ملزم به رعایت ماده (۴۷) کنوانسیون نمی داند. سایر اعضای کنوانسیون در مورد چنین عضوی که این حق شرط را اعلام نموده است الزامی به رعایت ماده (۴۷) نخواهند داشت.

۲- هر عضو کنوانسیون که حق شرط اعلام شده در بند (۱) را اظهار نموده باشد هر زمان می تواند طی اطلاعیه ای به دبیرکل سازمان ملل متحد حق شرط مزبور را پس بگیرد.

۳- هیچ حق شرط دیگری نسبت به مقررات این کنوانسیون مجاز نخواهد بود.

ماده ۴۹-

۱- سه سال پس از به اجرا درآمدن این کنوانسیون هریک از اعضای کنوانسیون می تواند طی اطلاعیه ای به عنوان دبیرکل سازمان ملل متحد تقاضا نماید که اجلاسی به منظور تجدیدنظر در مقررات کنوانسیون تشکیل شود. دبیرکل موضوع تقاضا را به اطلاع تمام اعضای کنوانسیون خواهد رساند و در صورتی که ظرف (۴) ماه از تاریخ اطلاع دبیرکل، تعداد کشورهای عضو کنوانسیون که موافقت خود را با تقاضای مورد بحث اعلام می نمایند از یک چهارم تعداد کل اعضا کمتر نباشد دبیرکل اقدام به برگزاری کنفرانس تجدیدنظر خواهد کرد.

۲- چنانچه با برگزاری اجلاس موضوع بند قبل موافقت شود دبیرکل مراتب را به اطلاع کلیه اعضای کنوانسیون رسانیده و از آنها دعوت خواهد کرد که ظرف سه ماه هر نوع پیشنهادی برای طرح در اجلاس دارند ارایه نمایند. دبیرکل طی بخشنامه ای دستور کار موقت اجلاس را به همراه متن پیشنهاداتی که حداقل سه ماه قبل از تاریخ برگزاری اجلاس وصول شده، به اطلاع تمام اعضای کنوانسیون خواهد رساند.

۳- دبیرکل تمام کشورهای موضوع بند (۱) ماده (۴۲) و کشورهایایی که برابر بند (۲) ماده (۴۲) به عضویت کنوانسیون درآمده اند را به تمام جلساتی که براساس این ماده برگزار می شود دعوت خواهد کرد.

به تعالی

ماده ۵۰- علاوه بر اطلاعیه‌های پیش‌بینی شده در ماده (۴۹) دبیرکل سازمان ملل متحد به کشورهای اشاره شده در بند (۱) ماده (۴۲) و کشورهایی که برابر مقررات بند (۲) ماده (۴۲) به عضویت کنوانسیون درآمده‌اند موارد زیر را اطلاع خواهد داد:

الف - تصویب‌ها و الحاق‌ها برابر ماده (۴۲)،
ب - تاریخ لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون برابر ماده (۴۳)،
ج - کناره‌گیری‌های صورت گرفته برابر ماده (۴۴)،
د - پایان اعتبار قانونی کنوانسیون براساس ماده (۴۵)،
هـ - اطلاعیه‌های رسیده برابر ماده (۴۶)،
و - اعلامیه‌ها و اطلاعیه‌های رسیده برابر بندهای (۱) و (۲) ماده (۴۸).

ماده ۵۱- پس از (۳۱) آگوست (۱۹۵۶) مطابق با (۱۳۳۵/۶/۹) نسخه اصلی این کنوانسیون نزد دبیرکل سازمان ملل متحد تودیع خواهد شد و مشارالیه رونوشت‌های مصدق از آن را جهت هر یک از کشورهای موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴۲) ارسال خواهد داشت.

به منظور گواهی مراتب بالا امضاکنندگان زیر با داشتن اختیارات لازم این کنوانسیون را امضا نموده‌اند.

در تاریخ (۱۹) مه ۱۹۵۶ مطابق با (۱۳۳۵/۲/۲۹) در ژنو در یک نسخه به زبان‌های انگلیسی و فرانسوی که هر دو متن دارای اعتبار یکسان می‌باشند تنظیم شد.

بیتعالی

پروتکل کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین المللی کالا از طریق جاده

طرفهای این پروتکل که طرفهای کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین المللی کالا از طریق جاده که در تاریخ (۱۹) مه ۱۹۵۶ مطابق با (۱۳۳۵/۲/۲۹) در ژنو منعقد می باشد، به شرح زیر موافقت می نمایند:

ماده ۱- از لحاظ این پروتکل "کنوانسیون" یعنی کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین المللی کالا از طریق جاده.

ماده ۲- ماده (۲۳) کنوانسیون به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- متن زیر جایگزین بند (۳) ماده (۲۳) می شود:

۳- با وجود این، میزان غرامت نباید از (۸/۳۳) واحد محاسبه برای هر کیلوگرم کسری از وزن ناخالص کالا تجاوز کند.

۲- در پایان این ماده بندهای (۷)، (۸) و (۹) زیر اضافه می شود:

بند ۷- واحد محاسبه مذکور در این کنوانسیون عبارت است از حق برداشت ویژه، که توسط صندوق بین المللی پول تعریف شده است. مبلغ یادشده در بند (۳) این ماده به پول رایج ملی کشوری که دادگاه مامور رسیدگی به دعوا در آن قرار دارد بر مبنای ارزش پول مذکور در تاریخ صدور حکم یا تاریخ مورد تراضی دو طرف تبدیل خواهد شد. ارزش پول ملی بر حسب حق برداشت ویژه کشوری که عضو صندوق بین المللی پول باشد برابر رویه تعیین ارزش که به وسیله صندوق بین المللی پول در تاریخ مورد بحث برای خدمات و معاملات آن پول مجرا است، محاسبه خواهد شد.

ارزش پول رایج ملی بر حسب حق برداشت ویژه کشوری که عضو صندوق بین المللی پول نیست بر اساس رویه ای که به وسیله آن کشور تعیین می شود محاسبه می شود.

بند ۸- با وجود این، کشوری که عضو صندوق بین المللی پول نیست و قانون آن کشور اجازه اجرای مقررات بند (۷) این ماده را نمی دهد، می تواند در تاریخ تصویب پروتکل کنوانسیون یا الحاق به آن یا هر تاریخ بعد از آن اعلام نماید که حدود مسوولیت

بسمه تعالی

پیش بینی شده در بند (۳) این ماده که در قلمرو کشور یادشده اجرا میشود، (۲۵) واحد پولی خواهد بود. واحد پولی موضوع این بند معادل (۱۰/۳۱) گرم طلا با درجه خلوص (۹۰۰) در هزار می باشد. تبدیل مبلغی که در این بند مشخص شده به پول رایج ملی برابر قانون کشور مربوط به عمل خواهد آمد.

بند ۹- محاسبه یادشده در جمله آخر بند (۷) و تبدیل یادشده در بند (۸) این ماده به گونه ای انجام خواهد شد که حتی الامکان ارزش بیان شده در پول ملی کشور با ارزش واقعی بیان شده در مبلغ یاد شده در بند (۳) این ماده یکسان باشد. کشورها باید دبیرکل سازمان ملل متحد را از رویه محاسبه موضوع بند (۷) یا نتیجه تبدیل موضوع بند (۸) این ماده در کشور خود برحسب مورد همزمان با تودیع سند موضوع ماده (۳) این پروتکل مطلع سازند، همچنین در صورتی که تغییری در یکی از موارد یادشده انجام گیرد باید به اطلاع دبیرکل برسد.

مقررات نهایی

ماده ۳-

- ۱- این پروتکل برای امضای کشورهایایی که کنوانسیون را تصویب کرده یا به آن ملحق شده باشند اعم از اینکه عضو کمیسیون اقتصادی اروپا بوده یا برابر بند (۸) شرح وظایف کمیسیون با سمت مشاور به کمیسیون پذیرفته شده اند مفتوح خواهد بود.
- ۲- این پروتکل برای الحاق هر یک از کشورهایایی که برابر بند (۱) این ماده عضو کنوانسیون می باشند مفتوح خواهد بود.
- ۳- کشورهایایی که می توانند برابر بند (۱۱) شرح وظایف کمیسیون در بعضی از فعالیت های کمیسیون اقتصادی اروپا شرکت داشته و به کنوانسیون پیوسته اند، می توانند پس از لازم الاجرا شدن این پروتکل با پیوستن به آن، طرف پروتکل نیز قرار گیرند.
- ۴- این پروتکل از تاریخ اول سپتامبر ۱۹۷۸ برابر با ۱۳۵۷/۶/۱۰ لغایت ۳۱ اوت ۱۹۷۹ برابر با ۱۳۵۸/۶/۹ برای امضا در ژنو و پس از آن تاریخ برای الحاق مفتوح خواهد بود.
- ۵- این پروتکل موکول به تصویب کشوری است که کنوانسیون را تصویب کرده و یا

بیتعالی

به آن پیوسته باشد.

۶- تصویب پروتکل یا الحاق به آن با تودیع سندی نزد دبیرکل سازمان ملل متحد عملی خواهد شد.

۷- هر سند تصویب یا الحاق که پس از لازم الاجرا شدن اصلاحیه‌ای در مورد این پروتکل یا پس از انجام تمام اقدامات لازم برای اجرای اصلاحیه تودیع شود، نسبت به تمام طرفهای متعاقد پروتکل شامل پروتکل اصلاح شده بوسیله اصلاحیه تلقی خواهد شد.

ماده ۴-

۱- این پروتکل از نودمین روز پس از تودیع سند تصویب یا الحاق توسط پنج کشور موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۳) این پروتکل لازم الاجرا خواهد بود.

۲- پس از تودیع سند تصویب یا الحاق توسط پنج کشور، برای هر کشور دیگری که پروتکل را تصویب کرده یا به آن ملحق شود، این پروتکل از نودمین روز پس از سپردن سند تصویب یا الحاق توسط کشور یادشده برای آن کشور لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۵-

۱- هر کشور طرف پروتکل می‌تواند با اطلاعیه‌ای به دبیرکل سازمان ملل متحد از پروتکل کناره‌گیری نماید.

۲- کناره‌گیری از پروتکل دوازده ماه پس از رسیدن اطلاعیه کناره‌گیری به دبیرکل سازمان ملل متحد عملی خواهد شد.

۳- کناره‌گیری هر کشور طرف پروتکل از کنوانسیون از همان تاریخ کناره‌گیری از با این پروتکل تلقی خواهد شد.

۶- ماده پس از لازم الاجرا شدن این پروتکل در صورتی که در نتیجه کناره‌گیری، تعداد کشورهای طرف پروتکل به کمتر از پنج کشور کاهش پیدا کند از روزی که آخرین کناره‌گیری صورت گیرد، اعتبار پروتکل خاتمه پیدا می‌کند. همچنین از تاریخی که کنوانسیون اعتبار قانونی خود را از دست بدهد، این پروتکل نیز دیگر لازم الاجرا نخواهد

بیتعالی

بود.

ماده ۷-

۱- هر کشور ضمن سپردن سند تصویب یا الحاق یا هر زمانی پس از آن، می تواند با ارسال اطلاعیه ای به دبیرکل سازمان ملل متحد اعلام نماید که این پروتکل به تمام یا قسمتی از قلمروهای آن کشور که مسوول روابط بین المللی آنها بوده و اطلاع موضوع ماده (۴۶) کنوانسیون نسبت به آن قلمروها توسط وی انجام شده گسترش داده خواهد شد. این پروتکل در قلمرو یا قلمروهای نامبرده در اطلاعیه از نودمین روز پس از دریافت آن توسط دبیرکل قابل اجرا خواهد بود. در صورتی که در روز یادشده پروتکل هنوز لازم الاجرا نشده باشد اطلاعیه مزبور از روز لازم الاجرا شدن قابل اجرا خواهد بود.

۲- هر کشوری که برابر بند قبل خواهان اجرای پروتکل در هریک از قلمروهای کشور خود که مسوول روابط بین المللی آن می باشد شود، می تواند با رعایت مقررات ماده (۵) فوق قلمرو یادشده را بطور جداگانه از شمول پروتکل خارج سازد.

ماده ۸- برای حل هر اختلافی که بین دو یا چند عضو پروتکل راجع به تفسیر یا اجرای این پروتکل بروز نماید و طرفهای مربوط نتوانند آن را از راه گفتگو یا راههای دیگری حل کنند، ممکن است بنابر تقاضای هریک از اعضای متعاقد مربوط به دیوان دادگستری بین المللی ارجاع شود.

ماده ۹-

۱- هر کشور عضو پروتکل می تواند در موقع امضا، تصویب یا پیوستن به این پروتکل طی اطلاعیه ای به عنوان دبیرکل سازمان ملل متحد اعلام دارد که خود را ملزم به رعایت ماده (۸) این پروتکل نمی داند. سایر اعضای پروتکل نسبت به هر عضو پروتکل که چنین اعلامی نموده است الزامی به رعایت ماده (۸) نخواهند داشت.

۲- اعلام موضوع بند (۱) این ماده را می توان هر زمان با فرستادن اطلاعیه ای به عنوان دبیرکل سازمان ملل متحد پس گرفت.

بسم الله

۳- هیچ حق شرط دیگری نسبت به مقررات این پروتکل مجاز نخواهد بود.

ماده ۱۰-

۱- سه سال پس از به اجرا درآمدن این پروتکل، هریک از اعضای پروتکل می توانند طی اطلاعیه‌ای به عنوان دبیرکل سازمان ملل متحد تقاضا نمایند که اجلاسی به منظور تجدیدنظر در مقررات پروتکل تشکیل شود. دبیرکل موضوع تقاضا را به اطلاع تمام طرفهای متعاقد خواهد رسانید. در صورتی که ظرف (۴) ماه از تاریخ اطلاع دبیرکل، تعدادی از اعضای پروتکل که موافقت خود را با تقاضای مورد بحث اعلام می نمایند از یک چهارم تعداد کل اعضا کمتر نباشد دبیرکل اقدام به برگزاری اجلاس تجدیدنظر خواهد کرد.

۲- در صورتی که با برگزاری اجلاس موضوع بند قبل موافقت شود دبیرکل مراتب را به اطلاع تمام اعضای پروتکل رسانیده و از آنها دعوت خواهد کرد که ظرف سه ماه هر نوع پیشنهادی برای طرح در اجلاس دارند ارایه نمایند. دبیرکل طی بخشنامه‌ای دستور کار موقت اجلاس را همراه با متن پیشنهادهای رسیده حداقل سه ماه قبل از تاریخ برگزاری اجلاس به اطلاع تمام اعضای پروتکل خواهد رسانید.

۳- دبیرکل سازمان ملل متحد تمام کشورهای موضوع بند (۱) و (۲) ماده (۳) و کشورهایایی که برابر بند (۳) ماده (۳) به عضویت این پروتکل درآمده‌اند را به تمام جلساتی که برابر این ماده تشکیل می شود دعوت خواهد کرد.

ماده ۱۱- علاوه بر اطلاعیه‌های پیش‌بینی شده در ماده (۱۰) دبیرکل سازمان ملل متحد به کشورهای اشاره شده در بندهای (۱) و (۲) ماده (۳) و کشورهایایی که برابر بند (۳) ماده (۳) به عضویت این پروتکل درآمده‌اند موارد زیر را اطلاع خواهد داد:

الف - تصویب‌ها و الحاق‌های به موجب ماده (۳).

ب - تاریخ لازم‌الاجرا شدن این پروتکل به موجب ماده (۴).

ج - اطلاعیه‌های دریافتی به موجب بند (۲) ماده (۲).

د - کناره‌گیری‌ها به موجب ماده (۵).

ه- پایان اعتبار پروتکل براساس ماده (۶).

بسم الله تعالی

- و - اطلاعیه‌های رسیده برابر ماده (۷).
ز - اعلامیه‌ها و اطلاعیه‌های رسیده برابر بندهای (۱) و (۲) ماده (۹).

ماده ۱۲ - پس از (۳۱) اوت (۱۹۷۹) مطابق با (۱۳۵۸/۶/۹) نسخه اصلی این پروتکل نزد دبیرکل سازمان ملل متحد تودیع خواهد شد و مشارالیه رونوشت‌های مصدقی از آن را برای هریک از کشورهای یاد شده در بندهای (۱)، (۲) و (۳) ماده (۳) این پروتکل ارسال خواهد داشت.

این پروتکل در تاریخ (۵) جولای (۱۹۷۸) مطابق با (۱۳۵۷/۴/۱۴) در ژنو در یک نسخه به زبان‌های انگلیسی و فرانسوی که هر دو متن دارای اعتبار یکسان می‌باشند تنظیم شد.

به منظور گواهی مراتب فوق، امضا کنندگان زیر با داشتن اختیارات لازم این پروتکل را امضا نمودند.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن کنوانسیون شامل مقدمه و پنجاه و یک ماده و پروتکل اصلاحی آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ چهارم خردادماه یکهزار و سیصد و هفتاد و شش به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. ع.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی
۱۴ خرداد ۱۳۵۷